

dr hab. Ewa Matkowska

Adiunkt w Zakładzie Literatury Niemiec po 1945 roku
Pracownia Badań nad Literaturą i Mediami

pok. 322

tel.: +48 71 3752 867

e-mail: ewa.matkowska@uni.wroc.pl

Biogram naukowy

- 1990-1995: Studia na Uniwersytecie Ludwika Maksymiliana w Monachium (Niemcy) na kierunkach: Nowsza Literatura Niemiecka, Historia Sztuki i Niemiecki jako Język Obcy (Deutsch als Fremdsprache). Praca magisterska „Geschichte und Politik in den Romanen von Christoph Hein” pod kier. prof. Güntera Häntzschela.
- 1995-99: Studia doktoranckie na Uniwersytecie Wrocławskim. Praca doktorska „Geschichtsphilosophische Fragestellungen und ihre Darstellungsweisen in der DDR-Prosa der 80er Jahre” pod kier. prof. Norberta Honszy.
- 2000-2012: Asystent, od roku 2001 adiunkt w Instytucie Germanistyki Uniwersytetu Wrocławskiego w Zakładzie Literatury Niemieckiej do 1848 roku pod kier. prof. Wojciecha Kunickiego.
- 2007-2014: Adiunkt w Pracowni Badań nad Literaturą i Mediami, kierowanej przez prof. Jacka Rzeszotnika, w ramach Zakładu Literatury Niemieckiej po 1945. Rozprawa habilitacyjna „Propaganda w NRD. Media i literatura”.

Projekty badawcze i stypendia

- 2004-2006 Stypendium naukowe fundacji Alexander von Humboldt-Stiftung pod kier. prof. Hansa Dietera Zimmermanna, Technische Universität Berlin. Projekt badawczy „Literatura polska w tajnych dokumentach NRD”
- 2008/2009 Pobyt studyjny w berlińskich archiwach. Praca nad projektem habilitacyjnym „Propaganda w NRD. Media i literatura”
- 2011/2012 Trzymiesięczne stypendium fundacji Alexander von Humboldt-Stiftung. Projekt badawczy „Rudolf Krämer-Badoni. Schriftsteller und Publizist”, pod kier. prof. Reinera Adolphiego (TU Berlin)
- Ponadto stypendystka Uniwersytetu Ludwika Maksymiliana w Monachium, DAAD, GFPS, Lauretka Nagrody Rektora UWr

Działalność popularyzatorska

- Udział w programach Radia Wrocław, Telewizji Wrocław (Wiadomości Literackie), Telewizji Polsat, Radia TOK FM, wywiady prowadzone na łamach Rzeczpospolitej i Arcanów, udział w dyskusjach panelowych.

Dydaktyka

- Seminaria: Historia literatury niemieckiej do 1848, Historia literatury niemieckiej po 1945, Historia literatury austriackiej, Warsztaty literaturoznawcze
- Proseminaria: Franz Kafkas Romane, Das Unheimliche bei E.T.A. Hoffmann, Goethes Faust I und Faust II, Die Prosa von Christoph Hein, Geschichtsphilosophie in der DDR-Prosa, Propaganda in der DDR, Literarische Künstlerbiographien, Neueste deutsche Prosa
- Wykład: Künstlerroman, literarische Biographie, Filmbiographie
- Blok zajęć Praktyczna znajomość języka niemieckiego

Konferencje naukowe

- Habitus und Fremdbild in der deutschen Prosaliteratur des 19. und 20. Jahrhunderts, Obrzycko 13-16.10.2003, Referat „Die Zensur literarischer Texte in der DDR“
- Nietzsche und Schopenhauer. Rezeptionsphänomene der Wendezeiten, Kudowa Zdrój 9-13.06.2004, Referat „Hintergründe der großen Nietzsche-Debatte in der DDR der 80er Jahre“
- Bildung. Facetten der wissenschaftlichen Kommunikation, Nysa 19-23.10.2005. Referat „Bildung und Staat - Wilhelm von Humboldts Ideen zu einem Versuch, die Grenzen der Wirksamkeit des Staats zu bestimmen (1792)“
- Obraz lustracji ludzi Kościoła w mediach. Stowarzyszenie Komunikacji Społecznej Signis Polska, Warszawa 12.12. 2006. Udział w dyskusji panelowej oraz krótki referat „Lustracja Kościoła w Niemczech“
- Mass Media and Propaganda in the Making of Cold War Europe, 11-13 January 2007, University College Dublin. Referat „Censorship and Stasi in the GDR from the beginning of the state's existence to the building of the Berlin Wall“
- Artyści a służba bezpieczeństwa. Aparat bezpieczeństwa wobec środowisk twórczych, Instytut Pamięi Narodowej, Wrocław 19-20 kwietnia 2007, Referat „Polscy pisarze w aktach Stasi“
- Twórczość obca nam klasowo. Aparat represji wobec środowisk twórczych w okresie Polski Ludowej, Instytut Pamięi Narodowej,

Warszawa 10-12 września 2008. Referat „Jerzy Andrzejewski w systemie cenzury NRD”

- XII. Kongress der Internationalen Vereinigung für Germanistik (IVG) Warszawa, 30 lipca- 07 sierpnia 2010, Referat „Propaganda zum Thema Berliner Mauer und ihr Einfluss auf literarische Texte in Ost- und Westdeutschland”
- Identität – Erinnerung – Fremdheit – Engagement. Entwicklungstendenzen der deutschen und polnischen Literatur nach 1989/90 (Wrocław, 7.-9. 11.2012). Referat „Rasender Feuerball der Wertlosigkeit” – Botho Strauß` Blick auf Gesellschaft und Kultur nach der Wende”
- Karły na ramionach olbrzymów? Kultura niemieckiego obszaru językowego w dialogu z tradycją (Warszawa, 24-25 maja 2014). Referat „Robert Schneiders „Rheintalische Trilogie” in der Tradition des Künstlerromans”
- Udział w szkoleniu archiwalnym Aktuelle Anforderungen an die Archive, Monachium 7-9.09.2005. Organizator: Bundesstiftung zur Aufarbeitung der SED-Diktatur
- Organizacja jednodniowej międzynarodowej sesji edukacyjno-naukowej na temat cenzury w krajach Europy Środkowej, Europeum Wrocław 27.03.2004

Publikacje

a) monografie

- Matkowska, E., Die unerträgliche Schwere der Geschichte. Prosa in den letzten Jahren der DDR, Berlin 2003.
- Matkowska, E., System. Obywatel NRD pod nadzorem tajnych służb, Kraków 2003.
- Matkowska, E., Propaganda w NRD. Media i literatura, Wrocław 2012.

b) artykuły w czasopiśmie, rozdziały książek, recenzje

- Matkowska, E., Christoph Hein : Weiskerns Nachlass. Frankfurt a.M., 2011, „Orbis Linguarum”, Vol. 37 (2011), s. 547-549. [recenzja]
- Matkowska, E., Jerzy Andrzejewski w systemie cenzury NRD, [w:] Artyści władzy, władze artystom, red. A. Chojnowski, S. Ligarski, Warszawa 2010, s. 200-212. [rozdział książki]
- Matkowska, E., Propaganda in der DDR – Aspekte, [w:] Breslau und die Welt. Festschrift für Prof. Dr. Irena Świątłowska-Prędoła, red. W. Kunicki, J. Rzeszotnik, E. Tomiczek, Wrocław 2009, s. 665-672

- [rozdział książki]
- Brzechczyn K., Ligarski S., Matkowska E. , Próby pacyfikacji, [w:] Twórczość obca nam klasowo. Aparat represji wobec środowiska literackiego 1956-1990, Warszawa 2009, s. 509-762. [rozdział książki]
  - Matkowska, E., Polscy pisarze w aktach Stasi, [w:] Artyści a służba bezpieczeństwa. Aparat bezpieczeństwa wobec środowisk twórczych, red. R. Klementowski, S. Ligarski, Wrocław 2008, s. 51-67 [rozdział książki, tom pokonferencyjny]
  - Matkowska, E., Polechoński, K., „Wszyscy niezależnie od siebie doszli do przekonania, że opowiadania te nie powinny zostać wydane”. Tadeusz Borowski w NRD, Arcana 2007, Nr 2/3 (74/75) (2007), s. 106-127. [artykuł]
  - Matkowska, E., Polechoński, K., Tadeusz Borowski i jego twórczość w NRD, „Orbis Linguarum”, Vol. 31 (2007), s. 329-346. [artykuł]
  - Matkowska, E., Bildung und Staat - Wilhelm von Humboldts „Ideen zu einem Versuch, die Grenzen der Wirksamkeit des Staats zu bestimmen” (1792), [w:] Bildung. Facetten der wissenschaftlichen Kommunikation, red. M. Witt, W. Kunicki, Nysa, Wrocław 2007, s. 117-122 [rozdział książki, tom pokonferencyjny]
  - Matkowska, E. , M. Westdickenberg: Die Diktatur des anständigen Buches. Das Zensursystem der DDR für belletristische Prosaliteratur in den sechziger Jahren, „Germanistische Studien”, Nr 2 (2006), s. 46-49 [recenzja]
  - Matkowska, E, Es ging nicht um Nietzsche. Hintergründe der großen Nietzsche-Debatte in der DDR der 80er Jahre, [w:] Nietzsche und Schopenhauer. Rezeptionsphänomene der Wendezeiten, red. M. Kopij, W. Kunicki, Leipzig 2006, s. 169-186 [rozdział książki, tom pokonferencyjny]
  - Matkowska, E., Die Zensur literarischer Texte in der DDR, [w:] Habitus und Fremdbild in der deutschen Prosaliteratur des 19. und 20. Jahrhunderts, red. E. Pytel-Bartnik, M. Wojtczak, Frankfurt a.M. 2006. s. 63-68 (Posener Beiträge zur Germanistik, Band 11) [rozdział książki, tom pokonferencyjny]
  - Matkowska E., Basil Kerski, Andrzej Kotula, Kazimierz Wóycicki (Hg.) : Zwangsverordnete Freundschaft. Die Beziehungen zwischen der DDR und Polen 1949-1990, Osnabrück, 2003, „Germanistische Studien”, Nr 1 (2005), s. 46-49 [recenzja]
  - Matkowska, E., „Insel verleugneter Zeit” oder verdrängte Geschichte : Erhart Kästerns Griechenland-Bücher , [in:] Weiter schreiben, wieder schreiben : deutschsprachige Literatur der fünfziger Jahre. Festschrift für Günter Häntzschel , red. A. Hummel [et al.], München 2004, s. 143-156 [rozdział książki]
  - Matkowska E., Die Kommunistische Internationale. Personen,

Apparate, Strukturen, „Germanistische Studien“, nr 2 (2004), s. 81-82. - Internationale wissenschaftliche Konferenz in Hannover 28.-30. April 2004 [sprawozdanie z konferencji]

- Matkowska, E. Mity o aktach Stasi, „Dolnośląskie Ścieżki” , nr 6 (2003), s. 67-71 [artykuł]
- Matkowska E., Polechoński K. , Jerzy Putrament i Związek Literatów Polskich w dokumentach Stasi 1980-1986, „Arcana”, nr 4/5 (2002), s. 148-164 [artykuł]
- Matkowska E., Nasza historia w dokumentach tajnych służb PRL i NRD, rec. pracy: Drogi do niepodległości 1944-1956/1980-1986: nieznanne źródła do dziejów najnowszych Polski , wstęp, wybór i oprac. T. Balbus, Ł. Kamiński i in.; pod red. Wojciecha Wrzesińskiego, Wrocław 2001, „Arcana” , nr. 2 (2002), s. 182-190 [recenzja]
- Matkowska, E., Syndrom ofiar Stasi : metody destrukcji stosowane w więziennictwie NRD , „Arcana”, nr. 4-5 (2002), s. 165-172 [artykuł]
- Matkowska E., Denuncjacja w XX wieku, rec. pracy: Sauerland, K., 30 Silberlinge : Denunziation - Gegenwart und Geschichte, Berlin 2000 , „Arcana”, nr 3 (2001), s. 185-189 [recenzja]
- Matkowska, E. , Pisarze i cześci (Stasi i literatura w NRD), „Arcana”, nr 4 (2000), s. 155-162 [artykuł]
- Matkowska, E. , Psychologia w działaniach operacyjnych Stasi, „Arcana”, nr 6 (2000), s. 91-103 [artykuł]